

ANALIZA BEZBEDNOSNIH POJAVA

MASTER STUDIJE

Prof. dr Dragan Đurđević

ddjurđevic@megatrend.edu.rs

UVOD U ANALITIKU

Osnovne ljudske potrebe:

1. Svakodnevne egzistencijalne potrebe:
 - disanje, voda, hrana, odeća i obuća, stanovanje i sl
2. Sigurnost čoveka u datom okruženju;
 - Šire shvatanje – u svim oblastima života i rada
 - Uže shvatanje – bezbednost kao segment opšte sigurnosti, sagledavano kroz prizmu različitih aktivnosti.
3. Primer: Lanac ishrane podrazumeva stalnu borbu, koja sadrži elemente ugrožavanja radi opstanka i zadovoljenja osnovnih potreba.
 - Potreba za zaštitom (preventivna, kurativna i postkurativna).
 - Potreba za pripadnošću (život u zajednici)

Pojava: vladanja, prinude, prisile, naredbe, norme, kazne, eksploracije, raslojavanje, ljudske grupe, slojevi, klase, zajednica i organizacija tokom društvenog razvoja.

4. Afirmacija – samoostvarivanje čoveka na poljima prirodnog i društvenog bića. Radi se o višedimenzionalnoj pojavi, koja se kontinuirano odvija kroz takmičenja u okruženju i borbi u raznim oblicima i oblicima saradnje u cilju ostvarivanja raznih interesa.

LJUDSKA POTREBA I MOTIVACIJA

Ljudske potrebe su sve one stvari koje ljudi zahtevaju za normalan Rast i Razvoj. Ove potrebe su proučavali psiholozi i kategorisane su na više načina. Henri A. Marej, jedan od osnivača psihologije ličnosti koji je bio aktivan u razvoju teorije motivacije, identifikovao je Spisak osnovnih psiholoških potreba još 1938. godine. On je opisao ove Potrebe kao primarne (na osnovu bioloških potreba, što je kao potreba za hranom) ili sekundarne (uglavnom psihološke, kao što je potreba, biti nezavisnosti). Marej veruje da uzajamno dejstvo ovih potreba „proizvode“ različite tipove ličnosti i utiču na ponašanje.

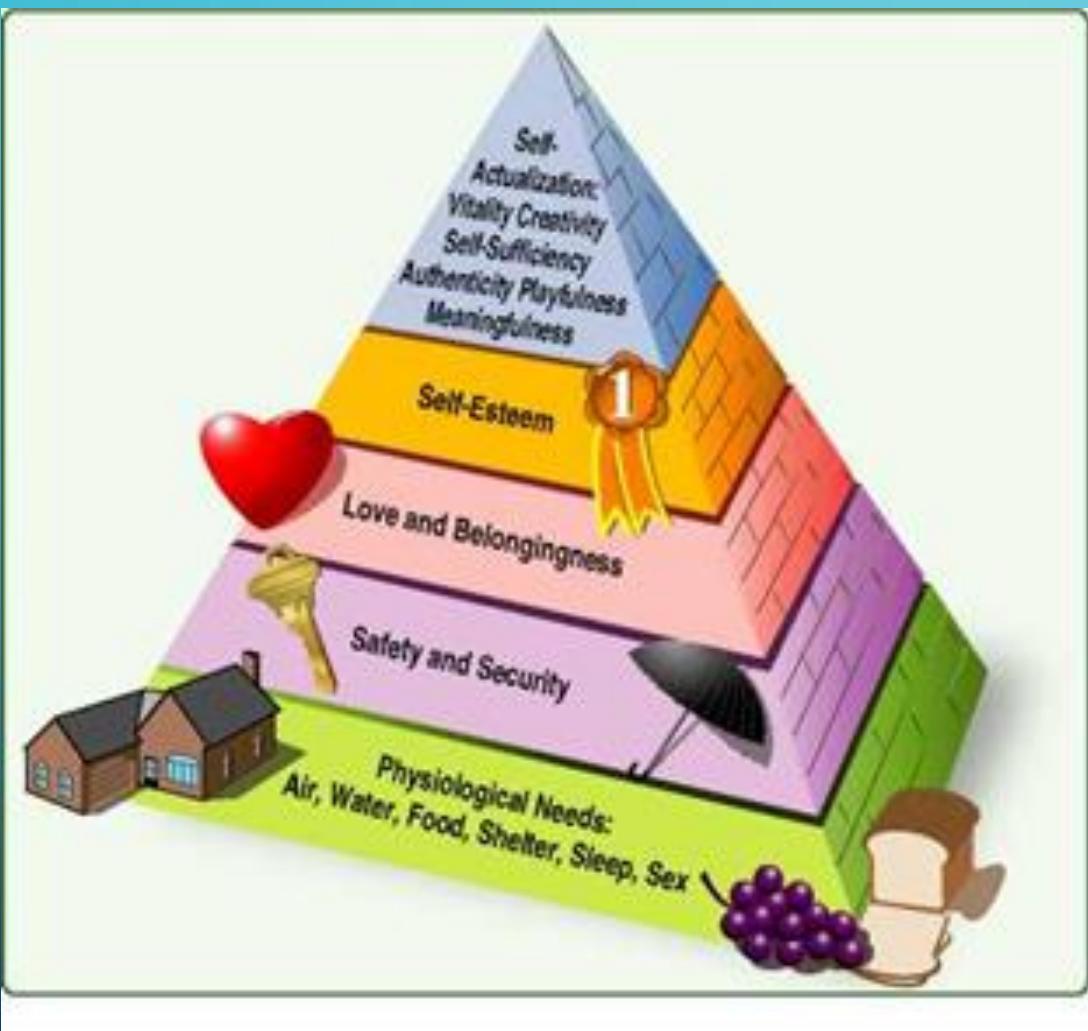

LJUDSKA POTREBA I MOTIVACIJA

Svoja istraživanja Marej podupire radom psihologa Maslova koji je studirao ljudske potrebe, motivaciju i ličnost. Dok je radio sa majmunima tokom godina istraživanja, on je primetio da neke potrebe imaju prednost nad drugim. Na primer, žed se pojavljuje pre gladi, jer je potreba za vodom jača od potreba za hranom. Godine 1954., Maslov objavljuje ono što je kasnije postalo poznato kao Maslovijeva „Hijerarhija potreba“ koja je na snazi i danas u razumevanju ljudske motivacije. Prema Maslovu, ljudske potrebe prevazilaze očigledne fizičke potrebe za hranom i skloništem uz nameru da obuhvati i psihološke potrebe, bezbednost i sigurnost, ljubav i pripadanje, samo-poštovanje, samo aktualizaciju za postizanje sopstvenih ciljeva.

MASLOVLJEVA - HIJERARHIJA POTREBA

Samopoštovanje, Samo Aktualizacija:
Vitalnost, Kreativnost, Samodovoljnost,
Autentičnost, Razigranost, Punoća
značenja

Samoostvarivanje

Ljubav i pripadnost

Bezbednost i sigurnost

Fiziološke potrebe:
Vazduh, voda, hrana, sklonište, san,
seks

LJUDSKA POTREBA I MOTIVACIJA

Bezbednost

Kada su fiziološke potrebe zadovoljene, potreba za bezbednosti postaje aktivirana. Svi ljudi imaju potrebu da se osećaju bezbedno. Bezbednost je potreba čuvanja sebe od zla. Ako se student ne osećaju bezbedno, on ili ona ne može da se koncentriše na učenje. Profesor koji naglašava bezbednost letenja tokom treninga ublažava osećaj nesigurnosti kod studenta.

LJUDSKA POTREBA I MOTIVACIJA

Pripadnost

Kada je pojedinac fizički udobno i ne oseća se ugroženo, on nastoji da zadovolji svoje socijalne potrebe pripadnosti. Maslov navodi da ljudi žele da prevaziđu osećanje usamljenosti i otuđenosti. Ovo uključuje oba; davanje i primanje ljubavi, naklonosti, i smisao pripadnosti. Na primer, studentima avijacije, aerodrom i piloti, su obično njihov „normalan“ ambijent za vreme treninga, i njihova potreba za druženjem i pripadnosti je još izraženija.

LJUDSKA POTREBA I MOTIVACIJA

Poštovanje

Kada su zadovoljene prve tri klase potreba, potreba za poštovanjem može postati dominantna. Ljudi imaju potrebu za visokim nivoom samopoštovanja i poštovanja od drugih. Poštovanje je osećaj dobrog u vezi sa samim sobom. Ljudi se poštjuju na dva načina: interno ili eksterno. Interno, osoba smatra, sam ili sama je lično dostojna da definiše standarde. Visoko samopoštovanje je rezultat samopouzdanja, uspeha, nezavisnosti, nadležnosti i znanja. Većina ljudi, međutim, traže spoljno poštovanje kroz socijalno odobrenje i poštovanje od drugih ljudi, sudeći o sebi onim što drugi misle o njima.

LJUDSKA POTREBA I MOTIVACIJA

Razum i estetika

U kasnijim godinama, Maslov je dodao kognitivne (znati i razumeti) i estetske (emotivne potrebe umetnika) potreba. Shvatio je ljudi imaju duboku potrebu da shvate šta se dešava oko njih. Ako lice razume šta se dešava, on ili ona može da predviđe šta je sledeći korak. Mozak čak pojačava ovu potrebu naletom dopamina kad god nešto učinimo, što čini taj famozni zadovoljavajući "Eureka!" trenutak. Na primer, trenutak nakon završetka prvog samostalnog upravljanja vozilom. Estetske potrebe se direktno povezuju sa ljudskim emocijama, koje čine suptilni faktor u domenu ubedivanja. Kada neko voli drugu osobu, kuću, sliku ili pesmu, razlozi se ne razmatraju on ili ona jednostavno voli.

LJUDSKA POTREBA I MOTIVACIJA

Samoostvarivanje

Kada se sve navedene potrebe zadovolje, aktivira se potreba za Samoostvarivanjem. Maslov opisuje samoostvarivanje kao potrebu osobe da bude i uradi ono za šta je lice "rođeno da radi."

Profesori bi trebalo da pomognu studentima da zadovolje svoje ljudske potrebe na način koji stvara zdravu životnu sredinu za učenje. U ovom tipu životne sredine, učenici doživljavaju manje frustracije i stoga, mogu posvetiti više pažnje svojim studijama. Ispunjavanje potreba može da bude moćna motivacija u procesu učenja.

ANALITIKA

Govor, gestovi, mimika ...

Analitika se zasniva na komunikaciji i sama je komunikacija između analitičara i subjekta tvorca iskaza koji se proučava. Iskaz za analitiku ne znači samo verbalni iskaz. Svaki ljudski čin se smatra iskazom. Uobičajeni iskazi su: verbalni (usmeni, pismeni i umetničkim delima - kipovima, slikama) pokretima ljudskog tela dočarani (gestovima, mimikom, određenim delanjem-činjenjem) i kombinovanjem raznih načina izražavanja. Bitan problem svakog analitičara je da prvo otkrije koji način izražavanja iskazuje bitnu, suštinsku poruku. Kada se koristi više oblika izražavanja istovremeno, moguće je da verbalna poruka bude demantovana intonacijom glasa, gestom ili mimikom.

ANALITIKA

Mentalitet i sredina...

Bitan element uspešnog rada analitičara je dobro poznavanje mentaliteta sredine iz koje potiče emitent poruke, odnosno autor iskaza i mentaliteta autora iskaza, što se ne može uvek lako obezbediti. Neophodan uslov za to je dobro poznavanje jezika i govora koji se u određeno vreme praktikuje.

Komunikacija može biti posredna i neposredna. Pisani iskazi i kada su snimani po diktatu emitenta, ipak se razlikuju od izvornog komuniciranja, jer se dodatna zapažanja mogu steći samo na osnovu vibracije glasa i upotrebe reči.

ANALITIKA

Mentalitet i sredina...

Analitika i analitičari najčešće se bave: prvo, indirektnom komunikacijom i drugo, analizom sadržaja i forme dokumenta.

Time su lišeni mogućnosti da otkrivaju emocije.

Navedene potrebe, međusobno povezane, osećaju se stihijski, nagonski i spontano, s jedne strane, i saznaju se razumom, raznim načinima kulture i civilizacije, s druge strane. Jedan od procesa saznanja i načina saznanja je i **bezbednosna analitika**.

O ANALITICI

Definicija ...

Analitika je prvenstveno intelektualna, organizovana, sistematska, ciljna i svrsishodna delatnost usmerena ka sticanju relativno istinitih, relativno tačnih i upotrebljivih saznanja o pretežno aktuelnim zbivanjima u raznim oblastima ljudskog i društvenog života.

Komponente:

1. Saznanja o prirodnim i društvenim događanjima – iskustveno lično;
2. Saznanja koja su kombinovana: iskustveno lično i tuđe provereno;
3. Saznanja stečena obrazovanjem (opšte i stručno);
4. Saznanja koja nastaju kritičkim proučavanjem (promišljanjem, teoretskim i empirijskim istraživanjima) koja mogu biti naučna i stručno operativna delatnost.

O ANALITICI

Naziv ...

Naziv „Analitika“ ne obuhvata u celini njenu delatnost niti sva bitna obeležja bitnih odredaba i njene manifestacije kao društvene pojave. Naziv „analitika“ iskazuje samo početnu fazu i polazni metod saznanja – analizu, koja služi u početku saznavanja, zajedno sa analogijom i drugim analitičkim metodama. Analitička saznanja stiču se korišćenjem svih osnovnih metoda saznanja, opštenaučnih metoda i prvenstveno primenom operativne metode „analice sadržaja dokumenata“, naziv analitika se prihvata kao nominalan a ne kao sveobuhvatan i suštinski.

ANALITIČKI PROCES

Pojam...

Analitički proces se u metodološkoj i analitičkoj teoriji tretira kao deo društvenog procesa. Za mnoge autore analitički proces je povezano delovanje subjekata analitičke delatnosti u cilju proizvodjenja posledica u čijoj osnovi je konačno **analitičko delo** (studija, zbirka, izveštaj, informacija, umetnička tvorevina i slično). Analitički proces se ne razvija nezavisno od drugih društvenih procesa i nije nezavistan od političkih, ekonomskih, bezbednosnih, socijalnih i kulturnih procesa. Analitički proces predstavlja seriju aktivnosti ili procedura, koje vode ka najpreciznijim i najvalidnijim zaključcima koji se mogu dobiti iz saznanja, podataka i informacija kojima raspolažemo.

ANALITIČKI PROCES

U analitičkoj teoriji, posebno u bezbednosnim naukama, smatra se da postoje tri različita tipa analitičkog procesa:

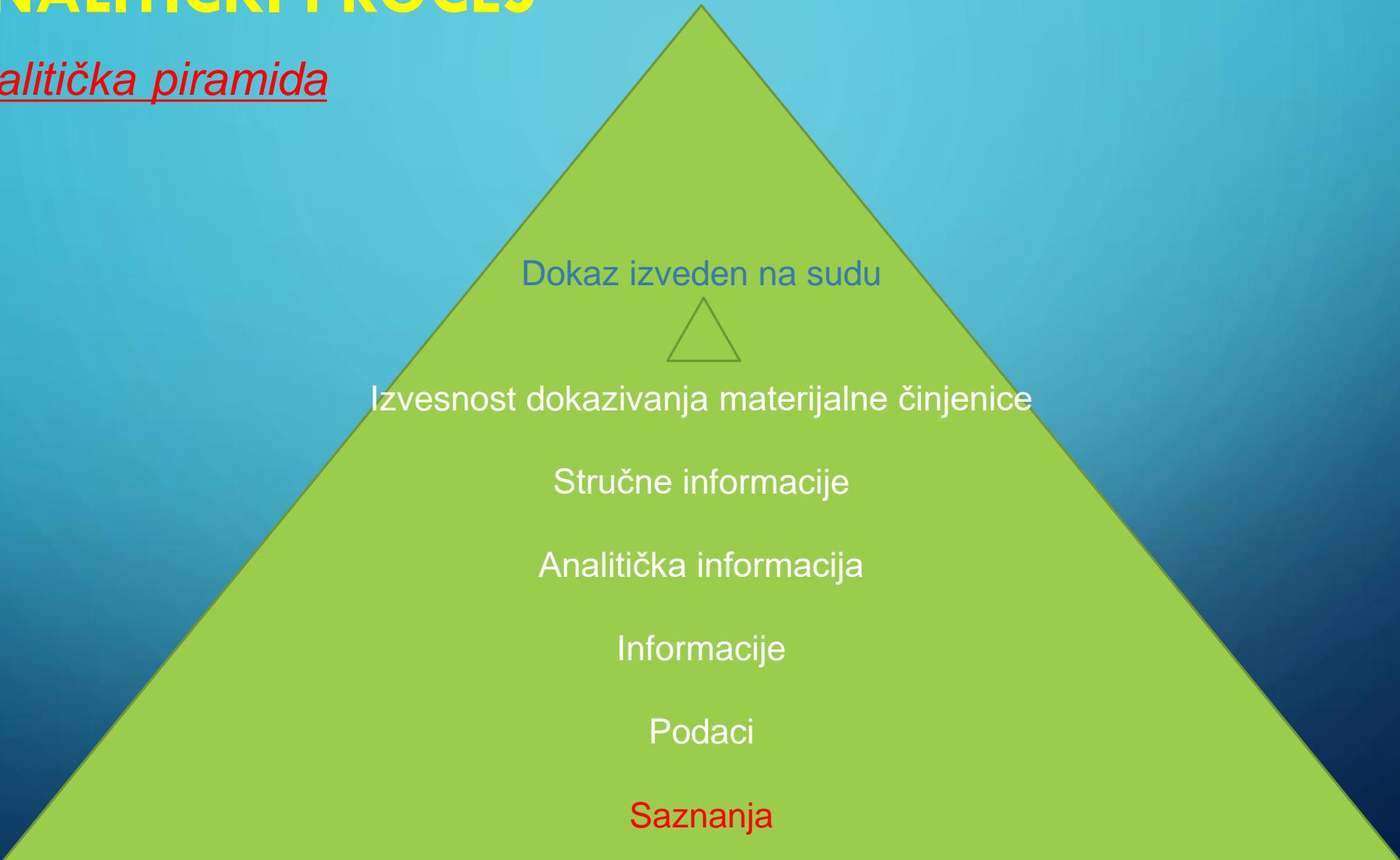
- a) Taktički;
- b) Strategijski;
- c) Administrativni.

Autori iz društveno-humanističkih nauka navode da su elementi analitičkog procesa u stvari aktivnosti analitičara na prikupljanju podataka; proceni prikupljenih podataka; upoređivanju podataka iz različitih izvora; indeksiranje podataka; integracija podataka; tumačenje podataka i izrada završnog analitičkog proizvoda (dela).

ANALITIČKI PROCES

Analitička piramida

HVALA NA PAŽNJI

Prof. dr Dragan Đurđević

ddjurđevic@megatrend.edu.rs